

Eerste Kamer
Commissie Immigratie & Asiel/JBZ
Postbus 20017
2500 EA Den Haag
Betreft: **36.855 Novelle aanpassing strafbaarstelling illegaal verblijf**

Amsterdam, 20 maart 2026

Geachte leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,

Binnenkort behandelt uw Kamer twee ingrijpende wetsvoorstellen: de Wet invoering tweestatusstelsel en de Asielnoodmaatregelenwet, inclusief de daarin opgenomen novelle inzake de strafbaarstelling van illegaal verblijf. Als vertegenwoordigers van meer dan 1.200 internationale en migrantenkerken in Nederland willen wij onze ernstige zorgen uitspreken over deze wetsvoorstellen en onze bezwaren nadrukkelijk onder uw aandacht brengen.

Op 22 januari 2026 heeft INLIA reeds een brief gestuurd aan de leden van de Commissie Immigratie & Asiel, waarin onder meer de volgende bezwaren tegen de strafbaarstelling van illegaal verblijf worden genoemd:

- Strafbbaarstelling maakt hulpverleners feitelijk tot medeplegers van een strafbaar feit;
- Strafbbaarstelling is in strijd met Europese regelgeving;
- Tal van maatschappelijke organisaties, overheidsdiensten en onafhankelijke instanties hebben zich kritisch uitgelaten over deze maatregel.

Op 16 maart jl. hebben bisschop De Korte en scriba Kees van Ekris u namens de Rooms-Katholieke Kerk en de Protestantse Kerk in Nederland eveneens een brief gestuurd waarin zij hun zorgen en bezwaren uiteenzetten. Wij sluiten ons nadrukkelijk bij deze oproep aan en brengen de volgende punten graag opnieuw onder uw aandacht.

Binnen kerkgemeenschappen en kerkelijke organisaties zetten talloze vrijwilligers en professionals zich dagelijks in voor statushouders, mensen zonder verblijfsdocumenten en slachtoffers van mensenhandel. Er leeft onder hen grote zorg over de verwachte gevolgen van de voorgestelde wetgeving, in het bijzonder de strafbaarstelling van onrechtmatig verblijf. Kerken fungeren in de praktijk als laagdrempelige en veilige plekken waar mensen hulp zoeken, juist wanneer zij reguliere instanties mijden uit angst voor handhaving. De voorgestelde strafbaarstelling zet deze

vertrouwensrelatie onder druk en verhoogt de drempel om hulp te zoeken of misstanden—zoals uitbuiting, geweld of mensenhandel—te melden. Daarmee staat deze maatregel naar ons oordeel haaks op de menselijke waardigheid en ondermijnt zij een essentieel maatschappelijk vangnet.

Menselijke waardigheid vormt een fundamentele pijler van onze democratische rechtsstaat. Door onrechtmatig verblijf strafbaar te stellen, wordt ieder mens zonder verblijfsdocumenten per definitie tot overtreder gemaakt. Wij achten dit een fundamentele aantasting van de onvervreembare waardigheid van ieder mens, en daarmee ook van de rechtsstatelijke waarden die ons allen binden.

Daarnaast menen wij dat de voorgestelde strafbaarstelling disproportioneel en ineffectief is. Zij veroorzaakt ernstige en onherstelbare schade in het leven van kwetsbare mensen, zonder dat zij een aantoonbare meerwaarde heeft. De overheid beschikt immers reeds over instrumenten om onrechtmatig verblijf te handhaven, waaronder detentie en uitzetting. De voorgestelde maatregelen zijn daarmee niet alleen overbodig, maar brengen ook hogere kosten en aanzienlijke uitvoeringsproblemen met zich mee, mede gezien het bestaande cellentekort.

Ook de Raad van State heeft fundamentele kritiek geuit op de inhoud en juridische onderbouwing van de novelle. Juristen, advocaten en maatschappelijke organisaties hebben daarnaast breed gedragen en goed onderbouwde bezwaren ingebracht, onder meer ten aanzien van rechtmatigheid, proportionaliteit, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

Alles afwegende roepen wij u met klem op om geen steun te verlenen aan de novelle inzake de strafbaarstelling van illegaal verblijf. Namens de bij ons aangesloten kerken spreken wij onze grote bezorgdheid uit over de maatschappelijke en juridische gevolgen van deze wetsvoorstellen.

Met vriendelijke groet en in afwachting van uw reactie,

Bisschop Rhoïnde Mijns-Doth, voorzitter SKIN

Namens de ondertekenaars:
Stichting SKIN (Samen Kerk in Nederland)
Stichting SKIN-Rotterdam
Stichting SKIN-Amsterdam
Stichting HUB Den Haag
Stichting PIKU (Platform Interculturele Kerken Utrecht)